

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ MÍSTO VÁNOC JE SRDCE

(BOŽÍ HOD VÁNOČNÍ)

I. ČTENÍ Z BIBLE

Lukáš 1,26-38; Matouš 1,18-24

II. ČTENÍ Z BIBLE

Lukáš 2,11

Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově.

KÁZÁNÍ

Jaké je nejdůležitější místo, když jde o Vánoce? Kde to je, co to je? Kde se odehrávají Vánoce, kde se rozhoduje o Vánocích?

Pro mnoho lidí je nejdůležitějším místem Vánoc prostor dole pod vánočním stromkem. Protože tam jsou dárky. A to je smysl, který ve Vánocích vidí – nakoupit a rozdat dárky. A samozřejmě taky dostat dárky.

Pro řadu lidí, aspoň podle toho, jak se chovají, je nejdůležitějším místem Vánoc jejich břicho. Proč by jinak připravovali tolik jídla, kdyby to nejdůležitější nebylo právě břicho?

Když jsem si povídal o Vánocích se studenty ve škole, říkal jeden z nich (který dodal, že se nepovažuje za křesťana): „Ateistům by se mělo zakázat slavit Vánoce. Protože pro ně to nemá žádný jiný smysl, než že se stresují, nakupují jako blázni – a často při tom nadělají dluhy – a navíc je jim pak špatně z přežrání. A o tom přeče Vánoce nejsou. Nebo by aspoň být neměly.“

Co tedy ale je nejdůležitější místo Vánoc? Nejdůležitějším místem Vánoc je srdce. Nebo lépe: jsou srdce. Na prvním místě Boží srdce. Protože v něm mají Vánoce svůj původ a důvod, svůj zdroj.

A pak jsou to srdce Josefa a Marie. Jejich srdce se stala první zastávkou Boží lásky, která na sebe vzala podobu člověka a přišla na zemi.

A dál jsou to srdce těch, kdo ke Kristu přišli jako ke svému Spasiteli a a Pánu. První byli pastýři a mudrci, kteří přišli k betlémským jeslím. A po nich obrovský zástup křesťanů, těch, kdo uvěřili v Krista.

A pak jsou to taky naše srdce. Protože Vánoce jsou tam, kde se naše srdce otevrou Kristu, Spasiteli a Zachránci.

1. Vánoce v Božím srdci

Nejdůležitějším místem, pokud jde o Vánoce, je Boží srdce. Protože tohle srdce, plné lásky, dobroty a milosrdenství, přišlo s nápadem, že Bůh sestoupí do světa, že se stane člověkem. Že to udělá, aby lidem, kteří se mu odcizili hříchem, dal šanci na spásu, na návrat do ráje.

V Božím srdci, v srdci Trojice, se rozhodlo o tom, že Syn se vzdá slávy nebe a Otec ho pošle na zemi. Jako člověka. Bůh ve své moudrosti věděl, že je to jediný

způsob, jak přemostit bezednou propast, kterou hřích vytvořil mezi lidmi a Bohem. Protože lidé sami to nedokáží, přichází on sám.

Svět ve tmách chodil, Kristus se zrodil... Kristus se snížil, aby nás smířil,“ zpíváme v písni Ó ty radostný (482). To je tajemství a je jádro Vánoc. Všemohoucí věčný Bůh, ten, který vše stvořil a kterému vše patří, se stává chudým dítětem. Král králů a Pán pánů přichází – ne do paláce, ale do jeslí. A to všechno z lásky k nám lidem. Ke každému z nás.

Nejdůležitějším a hlavním místem Vánoc proto je Boží srdce. Tam Vánoce začínají. Tam mají svůj původ a důvod. V Božím srdci, které miluje lidi. Boží láska se vydává do našeho světa zachránit nás.

2. Vánoce v srdci Josefa a Marie

Cesta Boží lásky pokračuje tím, že Bůh klepe na lidská srdce. Potřebuje dvě otevřená srdce, aby mohl přijít na svět a byly Vánoce. Potřebuje Josefovo otevřené srdce a potřebuje Mariino otevřené srdce. Potřebuje, aby jejich otevřená srdce pomohla příchodu jeho Syna.

Posílá za nimi, za každým zvlášť, svého posla, anděla. Aby Josefa a Marii pozval ke spolupráci, k dotvoření Vánoc. Aby jim dal nahlédnout do Božího plánu a vůle. Aby jim dodal odvahu jít neprošlapanou cestou, cestou, která není jednoduchá, snadná, obvyklá.

Že jsou Josef i Marie překvapení, že se diví, je nutná lidská reakce na Boží oslovení. Že mají otázky, je dobře. Je potřeba, aby věděli, do čeho jdou, a řekli zasvěcené ano. Ne aby pak utíkali a vzdávali to s tím, že dobře nevěděli, o co půjde.

V tom, co jim anděl říká, je shrnuto to hlavní a základní, co musejí oba vědět: Je to Boží dílo. Je to Bůh sám, kdo tady jedná, skrze svého Ducha, ve své božské moci.

Tak to od anděla slyší Josef (Mt 1,20–21): „Josefe, syny Davidův, neboj se přijmout Marii, svou manželku; neboť co v ní bylo počato, je z Ducha svatého. Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; neboť on vysvobodí svůj lid z jeho hříchů.“

A stejně to slyší Marie (Lk 1,34–35), které anděl na její otázku: „Jak se to může stát, vždyť nežiji s mužem?“ odpovídá: „Sestoupí na tebe Duch svatý a moc Nejvyššího tě zastíní; proto i tvé dítě bude svaté a bude nazváno Syn Boží.“

Všemohoucí Bůh přichází na svět a prosí lidi o pomoc. Působí tu milost a moc Nejvyššího. Ale ti dva, Josef i Marie, musí souhlasit a otevřít svoje srdce. Bůh to neudělá proti jejich vůli. Srdce Josefa a Marie jsou důležitým místem Vánoc.

Co by bylo, kdyby Josef a Marie řekli ne, je jen spekulativní otázka. Protože oni se Bohu dali k dispozici. Josef řekl ano, Marie řekla ano.

Když se Josef probudil ze spánku, „učinil, jak mu přikázal Hospodinův anděl, a přijal svou manželku k sobě“ (Mt 1,24). Marie řekla: „Hle, jsem služebnice Páně; staň se mi podle tvého slova“ (Lk 1,38).

Oba ve víře odpověděli ano na situaci, která se vymykala jejich chápání, představám a plánům. Jejich srdce se stala místem Vánoc.

Nebyla to snadná věc. Souhlasit s Božím plánem, dát se Bohu k dispozici, ono „učinit“ a „jsem služebnice Páně“, nebylo jen tak. Nebyly s tím spojené žádné vnější výhody ani lidská sláva a uznání. Naopak, mnoho to stálo a mnohého se museli vzdát.

Ale jejich život tím získal opravdové naplnění ve službě Bohu. A to je víc než všechna lidská sláva a všechno bohatství celého světa. To stojí za všechno strádání a těžkosti.

Díky tomu, že se srdce Josefa a Marie stala místem Vánoc, přišel Bůh na svět. Než se narodil do jeslí, narodil se v srdci Josefa a Marie.

3. Vánoce v našem srdci

A je tu ještě další důležité místo Vánoc. Srdce pastýřů a mudrců. Slyšeli anděly, viděli hvězdu a přišli se Ježíši poklonit. Otevřeli mu své srdce, Spasiteli a Pánu, a on se narodil v jejich srdci.

A po nich v srdcích dalších a dalších. Je tu nescíslný zástup těch, kdo otevřeli svoje srdce, aby se v něm mohl Kristus narodit. A jejichž srdce se stala místem Vánoc.

Mnoho srdcí zůstalo zavřených, když na ně klepala Boží láska. Bylo a je ale mnoho těch, kdo podobně jako mudrci a pastýři, slyšeli a viděli, ale nešli a nejdou, aby se Ježíši poklonili. Neotevřou mu své srdce, aby se mohl tam narodit. Nemají pro něj místo. A proto nikdy nemají a nemohou mít opravdové Vánoce. Ani nevědí, co jsou Vánoce.

Vánoce jsou tam, a jedině tam, kde se srdce otevře Kristu, aby se v něm narodil a přebýval v něm svojí láskou a vládl svojí svatostí. Vánoce nedělají vnější věci, stromek a dárky, salát s kaprem a cukroví, svíčky a vánoční ozdoby. Záleží na tom, jak vypadá naše srdce, co se v něm děje. Jestli se stalo místem, kde se narodil Kristus. Vánoce máme, když se Kristus narodí v našem srdci. V mém a tvém srdci.

Zpívali jsme před kázáním: Vítej, Králi věčnosti, plný pravdy, milosti; ač jsem tebe nehoden, přijď i ke mně přece jen. Vstup v mé srdce jako král, abych tvým se vlastním stal, připrav si je, jak chceš sám, v Duchu svého čistý chrám (438, sloky 3–4).

To jsou Vánoce: Všemohoucí, věčný, svatý, nesmrtelný Stvořitel přichází do našeho srdce. Naše srdce se stává Betlémem. Naše srdce se stávají jeslemi, kde se rodí Boží Syn.

Přišel jako malé dítě. To je výrazem Boží lásky. Boží láska nepoužívá vnější moc a sílu, nenutí nikoho, aby ji přijal. Přichází bezbranná a chudá. Zve, dává se a obětuje se. Chce dobrovolné ano našeho srdce.

Bůh klepal na Josefovo a Mariino srdce. Otevřeli mu, přijali ho. Klepal na srdce pastýřů a mudrců. Přijali ho. Bůh klepe na naše srdce. Klepe na tvoje srdce. Klepe svoji láskou.

Vánoce jsou tam, kde Kristu otevřeme svoje srdce. Kde ho necháme, aby nás svoji láskou proměnil v lidi, kteří se mu klaní a slouží mu. Naše srdce je důležitým místem Vánoc.

Po kázání budeme zpívat píseň: Jdu klanět se ti k jeslím sám, můj Pane. Je to vyznání končící prosbou (sl. 5): „Buď stálým hostem v srdci mém, můj drahý Spasiteli, ať kořím se ti den co den a náležím ti celý. Tvé jesle jsou mi zárukou, že myslíš na mne láskou svou, že povedeš mě k cíli.“

Když to někdo to zpívá a myslí to vážně, jsou Vánoce. Když to zazpíváš a budeš to myslet vážně, budeš mít Vánoce – teď a tady. Ale i kdykoli jindy, ať je prosinec nebo červen. Opravdové Vánoce. Třeba bez všech vnějších „vánočních“ věcí. Ty jsou jistě milé, přispívají ke slavnostnosti Vánoc. Ale když se ti Kristus nenarodí v srdci, Vánoce nejsou.

Nejlepší vánoční rada proto zní: Otevři mu srdce, pozvi ho. Znovu (protože to pozvání je potřeba opakovat) – nebo možná dnes poprvé. On přijde a budeš mít Vánoce, protože budeš mít v srdci Ježíše. Budeš mít jeho lásku, která ti promění život. Bude platit andělské: Dnes se ti narodil Spasitel, Kristus Pán.

MODLITBA PO KÁZÁNÍ

Otevírám ti své srdce, Pane Ježíši Kriste. Vstup do něho a zabydli se v něm. Aby ve mně byly Vánoce, protože ve mně bude tvoje láska, protože ve mně budeš ty sám, můj Pán a Král. Proměň mne v člověka, který tě poslouchá a slouží ti. Amen.

Michal Šourek, 25.12. 2023